

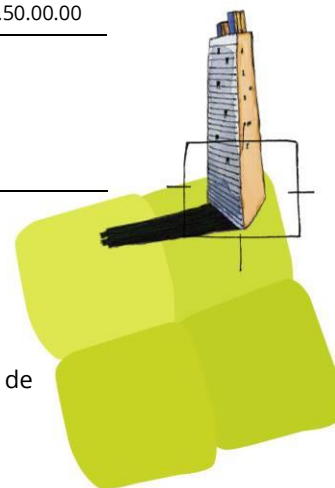
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Ecologische inventarisatie Lage Giessen 20 Hoornaar

projectnummer: 864.01.50.00.00

Van: H. Kloen
Onderwerp: Ecologische inventarisatie
Datum: 21-03-2019

KADER

Voor de locatie aan Lage Giessen 20 Hoornaar wordt een wijzigingsplan opgesteld voor de realisatie van vier tot zes nieuwe woningen.

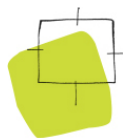
Om de uitvoerbaarheid van dit plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel van deze inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek ten aanzien van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Hiertoe is een veldbezoek uitgevoerd door een ecooloog van Bügel-Hajema Adviseurs en is de Nationale Database Flora en Fauna geraadpleegd. Het bezoek heeft plaats gevonden op 18 maart 2019. De weersomstandigheden waren half bewolkt, droog, krachtige wind en 10° Celsius. Dit rapport geeft de bevindingen en conclusies weer.

PLANGEBIED

Het plangebied betreft een perceel aan Lage Giessen 20, in het buitengebied ten westen van het dorp Hoornaar. In het plangebied bevindt zich een gebouw waarin zich meerdere woningen bevinden, en waarvan de achterzijde (noordzijde) in gebruik is als schuur. Daarachter bevinden zich een halfopen opslagruimte en een vrijstaande loods. Een groot deel van het plangebied is verhard met grind en betonplaten, met langs de randen wat kruidachtige begroeiing. Langs de buitenranden, alsmede direct oostelijk van de aangebouwde schuur zijn groenstroken aanwezig met houtige beplanting.

De huidige woning is opgetrokken uit gevels van bakstenen en een zadeldak met dakpannen. De hieraan geschakelde schuur is in de onderste twee meter opgetrokken uit bakstenen, en daarboven uit houten planken. Het dak is een zadeldak met dakpannen. De opslagruimte is opgetrokken uit stenen muren aan drie zijden en een dakbedekking van golfplaten. De vrijstaande loods is deels opge-

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

trokken uit bakstenen zijmuren, deels uit metalen damwandplanten en ander plaatmateriaal en grote schuifdeuren.

Langs de oost- en westrand bevinden zich smalle waterhoudende sloten en langs de noordrand een bredere watergang.

Aan de zuidzijde grenst het plangebied direct aan de openbare weg met daarachter grasland. Aan de west- en oordzijde van het plangebied bevindt zich eveneens grasland, aan de oostzijde bevindt zich een erf met bebouwing en bomen.

Figuur 1. Impressie van het plangebied (foto's 18 maart 2019)

Het plan voorziet in de bouw van vier tot zes nieuwe woningen en aanleg van nieuw groen. Hiervoor worden de geschakelde schuur verbouwd, en de opslagruimte en de loods gesloopt. De huidige woningen blijven behouden. Een groot deel van de houtige beplanting blijft behouden, maar een aantal

bomen wordt geveld en vervangen door nieuwe knotbomen. De sloot aan de westzijde wordt iets naar het westen verlegd op het aangrenzende grasland, de andere watergangen blijven behouden. Er wordt verharding verwijderd en grond vergraven, en tevens nieuw groen aangelegd.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreft:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) via Quickscanhulp.nl³ (© NDFF - quickscanhulp.nl 20-03-2019 14:07:17) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied verschillende beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, amfibieën, vissen en zoogdieren. Indien van toepassing worden relevante soorten in de onderstaande tekst besproken.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied beperkte natuurwaarde heeft.

Langs de randen van de erfverharding en van de watergangen is een kort gemaaide begroeiing aanwezig met grassen zoals grote vossenstaart en gestreepte witbol, en kruiden zoals fluitenkruid, groot hoefblad, klimop-ereprijs en speenkruid. In de watergangen is vrijwel geen begroeiing aanwezig. Dit zijn algemene planten van voedselrijke grond.

² De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest complete natuurdatabank van Nederland. De NDFF geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren en bevat uitsluitend gevalideerde gegevens.

³ Quickscanhulp.nl is een online applicatie waarmee een afgeleide van data uit de NDFF wordt weergegeven. Het is daarmee een hulpmiddel voor ervaren ecologen om te bepalen of een beschermde soort wel of niet in het plangebied kan voorkomen. Quickscanhulp.nl geeft aan op welke afstand waarnemingen van beschermde soorten zijn gedaan in relatie tot het plangebied. Voor Quickscanhulp.nl worden alleen gevalideerde waarnemingen gebruikt.

De houtige beplanting bestaat uit sierstruiken en bomen, voornamelijk es, schietwilg, zachte berk en linde. Een groot deel van de wilgen en linden bestaan uit knotbomen met stammen tot circa 2 meter hoog en variabele dikte. Veel van deze bomen bevatten holten, spleten en loszittende schors. Daarnaast zijn enkele opgaande bomen tot circa 10 meter hoog aanwezig.

Uit de naaste omgeving (0-1 kilometer) zijn geen beschermde plantensoorten bekend (Quickscanhulp.nl). Deze zijn ook niet te verwachten gezien de inrichting van het plangebied.

Vogels

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van verschillende soorten vogels met jaarrond beschermde nesten bekend zoals huismus, gierzwaluw en enkele soorten roofvogels en uilen (Quickscanhulp.nl). Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen in de bebouwing aangetroffen. In de loods op het achtererf zijn geen potentiële invliegopeningen voor huismus of uilen aanwezig. De schuur met pannendak is weinig geschikt voor huismus omdat de onderranden van het dak moeilijk toegankelijk zijn vanuit de smalle dakgoot. Mogelijk biedt een enkele zijrand van de daken wel toegang tot mogelijke nestplaatsen. In deze schuur zijn geen nesten van huismus of uilen aangetroffen en ook geen sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van huismus of uilen. Het dak van het woonhuis aan de zuidrand van het erf lijkt veel beter geschikt als nestplaats voor huismus. Tijdens het veldbezoek zijn op de bebouwing geen huismussen aangetroffen, wel zaten twee huismussen in de tuin.

Voor gierzwaluw zijn de te slopen gebouwen niet geschikt als nestplaats, geschikte invliegopeningen ontbreken.

Een deel van de aanwezige knotbomen is mogelijk geschikt als nestplaats voor steenuil.

Het plangebied is weinig geschikt als foerageergebied voor de meeste soorten met jaarrond beschermde nesten vanwege de aanwezige verharding over grote delen, en verder korte grasachtige begroeiing. Met name aan de randen zijn eventueel sperwer, kerkuil en steenuil te verwachten. Het plangebied kan slechts een zeer klein deel van hun foerageergebied uitmaken.

In het plangebied zijn enkele algemene soorten te verwachten zoals merel, vink, koolmees en roodborst, waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn. In de houtige beplanting van het plangebied kunnen deze soorten broeden, en ook in de tuin foerageren.

Vleermuizen

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen van enkele soorten vleermuizen bekend, zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger (Quickscanhulp.nl). De geschakelde schuur met pannendak is toegankelijk voor vleermuizen via openingen in de nok aan de achterzijde en via spleten bij overhangende gevelplannen. Vleermuisverblijfplaatsen kunnen hier niet uitge-

sloten worden. De vrijstaande loods met golfplaten dak is slecht toegankelijk voor vleermuizen als de deuren gesloten zijn. Bovendien zijn er nauwelijks geschikte verblijfplaatsen door de gebruikte bouwmaterialen (dunne wanden met veel plaatmateriaal en golfplaten dak) en het grotendeels ontbreken van besloten ruimtes (geen spouw, geen dakbeschot). In de schuur is één vleugel van een dagpauwoog aangetroffen. Dit kan erop duiden dat een gewone grootoorvleermuis op een moment dat de schuifdeuren niet volledig waren gesloten, een keer heeft gefoerageerd of kort verbleven in de schuur. Een verblijfplaats wordt om bovengenoemde redenen niet verwacht, maar kan niet volledig worden uitgesloten als de schuifdeuren regelmatig open blijven staan.

De halfopen opslagruimte biedt geen ruimtes die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Van de hoge opgaande bomen bevat één zachte berk ten oosten van de geschakelde schuur met pannendak enkele holtes die vleermuizen toegang tot een verblijfplaats kunnen bieden. Daarnaast bevatten veel van de aanwezige knotbomen holtes en overlangse spleten die vleermuizen toegang tot een verblijfplaats kunnen bieden. Het plangebied kan daarnaast foerageergebied bieden voor vleermuizen. Dit geldt met name voor de randen van het plangebied. De brede watergang met opgaande beplanting aan de noordzijde maakt deel uit van een doorgaande structuur die als vliegroute voor vleermuizen kan dienen.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tien soorten beschermde grondgebonden zoogdieren bekend in de nabije omgeving (Quickscanhulp.nl, 0-1 kilometer). In het plangebied kunnen enkele van deze soorten, zoals egel, bosmuis en huisspitsmuis voorkomen. Het betreft alle soorten die bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn vrijgesteld van de verbodsartikelen van de Wnb in de provincie Zuid-Holland.

Niet-vrijgestelde (en dus beschermde) grondgebonden zoogdiersoorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en ook geen sporen zoals uitwerpselen, voedselresten of prooiresten van deze soorten. Het plangebied is ook niet geschikt voor soorten die op iets ruimere afstand (op 1-10 kilometer afstand) zijn aangetroffen volgens Quickscanhulp.nl, zoals bever en waterspitsmuis.

Overige beschermde diersoorten

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van zeven soorten amfibieën (Quickscanhulp.nl). Dit betreft algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad, waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt. Voor deze soorten kunnen de watergangen rond het plangebied dienen als voortplantingswater, en in kleine aantallen kunnen ze in het plangebied ook op land voorkomen. Niet-vrijgestelde soorten betreffen heikikker en rugstreeppad. Voor rugstreeppad ontbreken in en nabij het plangebied kleine geïsoleerde wateren die geschikt zijn als voortplantingswater. Voor heikikker zijn de watergangen rond het plangebied weinig

geschikt als voortplantingswater, en het plangebied zelf is als leefgebied en overwinteringsbiotoop niet geschikt doordat ruigtebegroeiing ontbreekt.

Uit de omgeving van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde vissoort grote modderkruiper (Quickscanhulp.nl). Deze soort leeft in ondiepe wateren met veel begroeiing. De watertgangen rond het plangebied zijn niet geschikt voor deze soort.

Beschermde soorten uit andere soortengroepen zijn niet bekend uit de nabije omgeving van het plangebied (Quickscanhulp.nl) en ook niet te verwachten vanwege de inrichting.

TOETSING

Mogelijk bieden de te slopen schuur met pannendak nestplaatsen voor huismus. De aanwezige knotbomen, waarvan een nader te bepalen deel mogelijk geveld wordt, bieden mogelijk een nestplaats aan steenuil. Een negatief effect op nestplaatsen van deze soorten, waarvan de nesten jaar-rond beschermd zijn, kan niet worden uitgesloten. Daarom is nader onderzoek nodig om te bepalen of nestplaatsen aanwezig zijn. Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor deze soorten, alsmede voor sperwer of kerkuil. Voor de soorten uilen en roofvogels maakt het gebied hooguit een klein deel van het totale foerageergebied uit. Doordat ten gevolge van het plan veel verharding wordt verwijderd en vervangen door groene beplanting zal het plangebied eerder in waarde toenemen als foerageergebied dan afnemen. Een negatief effect door verlies van foerageergebied kan op basis hiervan worden uitgesloten.

Door de sloop van de schuur en loods, en het mogelijk vellen van een zachte berk met holtes en van diverse knotbomen gaan mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Een negatief effect ten aanzien van vleermuizen als gevolg van de sloop en vellen van bomen is niet uitgesloten. Daarom is nader onderzoek nodig om te bepalen of verblijfplaatsen aanwezig zijn. Negatief effect op een eventuele vliegroute langs de noordrand wordt voorkomen door hier hooguit enkele bomen te vellen en de doorgaande lijnstructuur van beplanting langs het water in stand te houden.

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor deze soorten. Het betreffende gebied betreft slechts een zeer klein onderdeel van eventueel foerageergebied en blijft vrijwel geheel geschikt als foerageergebied, mits de verlichting rond de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met vleermuizen. Doordat als gevolg van het plan veel verharding wordt verwijderd en vervangen door groene beplanting zal de waarde als foerageergebied eerder toenemen dan afnemen. Een negatief effect op foerageergebied kan op basis hiervan worden uitgesloten.

Ten aanzien van andere dan de genoemde beschermde niet-vrijgestelde soorten treden geen negatieve effecten op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels (andere dan de jaarrond beschermde) in het plangebied en de directe omgeving worden vernietigd of verstoord. Dit is bij wet verboden. Vernietiging en verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen tot slot verblijfplaatsen van enkele algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Zuid-Holland. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb. Bij de conclusie is hiervoor een advies opgenomen.

Gebiedsbescherming

Voor het onderhavige plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en planen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

PROVINCIAAL RUIMTELIJK NATUURBELEID

Natuurnetwerk Nederland:

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN, de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor de provincie Zuid-Holland vastgelegd in de Verordening Ruimte 2014 (geconsolideerd 31-1-2019).

INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als in het kader van de Wnb of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermd gebied. Op circa 4 kilometer ten oosten van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Diefdijk en Lingedijk. Op circa 1 kilometer ten westen van het plangebied bevinden zich gronden die zijn aangewezen als NNN.

TOETSING

Gezien de ligging van het plangebied op ruime afstand van de beschermde gebieden en de aard van de ontwikkelingen, kunnen negatieve effecten op in het kader van Wnb en provinciaal ruimtelijk natuurbeleid beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een nader onderzoek naar vleermuizen, huismus en steenuil nodig is om de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen of nestplaatsen in de te slopen bebouwing vast te stellen, en de bomen met holtes, spleten of loszittende schors, indien die geveld moeten worden. Aan de hand van het nader onderzoek kan bepaald worden of het aanvragen van een ontheffing op de Wnb nodig is. Voor andere dan bovengenoemde beschermde soorten is een voldoende beeld ontstaan van de aanwezige natuurwaarden.

Wel worden de volgende zorgplichtmaatregelen geadviseerd:

- Negatief effect ten aanzien van amfibieën wordt voorkomen door in de actieve periode van deze dieren (april tot oktober) op de bouwlocatie de begroeiing zeer kort te maaien en te snoeien, en opgeslagen materialen te verwijderen. Op deze manier wordt deze plek onaantrekkelijk gemaakt voor deze amfibieën. Ze verlaten de bouwlocatie en een week later kan een amfibieënscherm worden geplaatst om te voorkomen dat ze hier opnieuw naartoe komen.
- Negatieve effecten of foerageergebied van vleermuizen kan worden voorkomen door bij de verlichting rond de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met vleermuizen. Dit kan door inzet van gerichte armaturen en gebruik van bewegingssensoren.

Daarnaast moet bij de planning van de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden en in het kader van het provinciaal ruimtelijk beleid beschermde natuurgebieden treden niet op. Het plan is op het punt van gebiedenbeleid niet in strijd met de Wnb. Ook is het plan op het punt van provinciaal natuurbeleid niet in strijd met de Verordening Ruimte 2014 (geconsolideerd 31-1-2019).